

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาจากการรับรู้ของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา (ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา) และการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. จากมุมมองของนักศึกษา 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษา และหน่วยงานสนับสนุนการศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ. ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา 5) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ. ต่อมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากนักศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 335 คน นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง (ร้อยละ 73.9) อายุ 26-45 ปี (ร้อยละ 59.3) กำลังเรียนระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 73.7) และภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้ (ร้อยละ 66.9) สำหรับการศึกษาวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 เก็บข้อมูลจากนักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัย (สายวิชาการ และสายสนับสนุน)

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 การรับรู้ของนักศึกษาด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา และการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลของ มสธ. อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก และมีการกระจายน้อย

1.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการรับรู้คุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา ความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา และการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. มีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าตั้งแต่ .429 ถึง .731 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

1.3 การรับรู้การเรียนการสอนออนไลน์ (ONLINE) การบริการนักศึกษา (SERVICE) และความสามารถในการได้งานทำของนักศึกษา มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การรับรู้ด้านวัฒนธรรมการวิจัยไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ.

1.4 นักศึกษาและหน่วยงานสนับสนุนการศึกษามีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ. และนำมาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.4.1 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

1) ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ มีข้อเสนอแนะให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์และเผชิญหน้า และให้มีการสัมมนาเข้มแบบเผชิญหน้าที่มีมหาวิทยาลัย ส่วนกรณีที่มีการสอนเผชิญหน้าควรจัดเฉพาะกรณีที่เป็นจำเป็นและไม่มากเกินไป ควรมีเอกสารให้อ่านเป็นความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนออนไลน์จะทำให้เข้าใจมากขึ้น

2) ด้านวัฒนธรรมการวิจัย ปัจจุบันวัฒนธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยดีอยู่แล้ว อาจารย์ก็ทำวิจัยอยู่เป็นประจำ และมีบทความวิจัยเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง

3) ด้านการบริการนักศึกษา มีข้อเสนอแนะให้ปรับกระบวนการในการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ที่กระชับมากกว่านี้ และควรมีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจดประเด็นคำถามของกรรมการสอบเพื่อให้สามารถปรับแก้ไขตามข้อสังเกตของกรรมการได้ครบถ้วน นอกจากนี้ สำนักบรรณสารฯ ควรจัดหาวารสารภาษาต่างประเทศให้หลากหลายสาขาวิชามากขึ้น มหาวิทยาลัยควรผลิตวิดีโอเนื้อหาที่เรียนให้ครอบคลุมเพื่อให้สามารถกลับมาเรียนหรือทบทวนภายหลังได้ และควรมีการบริการอบรมการใช้ซอฟต์แวร์สำหรับนักศึกษา โดยไม่เสียค่าลงทะเบียน

4) ด้านความสามารถในการได้งานทำของนักศึกษา มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานที่นักศึกษาจะไปทำงาน และอาจมีช่องทางหรือเว็บเพจแสดงข้อมูลตลาดแรงงานของหน่วยงานที่ทำ MOU ร่วมกันว่ามีตำแหน่งอะไรบ้างที่นักศึกษาสามารถสมัครทำงาน นอกจากนี้ควรมีกิจกรรมพบปะระหว่างรุ่นพี่ที่ทำงานแล้วกับนักศึกษาปัจจุบัน

1.4.2 ข้อเสนอแนะของหน่วยงานสนับสนุน

1) ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงระบบการเรียนการสอนออนไลน์ให้เสถียร และมีความชัดเจนในการเลือกใช้โปรแกรมเรียนการสอนออนไลน์และใช้อย่างต่อเนื่อง จัดหาซอฟต์แวร์ที่น่าสนใจ มีการปรับพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีพื้นฐานในการเรียนการสอนออนไลน์ให้บุคลากรในทุกมิติ

ออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะการใช้ทักษะฝึกปฏิบัติของสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามีความจำเป็นต้องออกแบบให้มีการเผชิญหน้า

ร่วมด้วย การออกแบบการเรียนการสอนให้มีปฏิสัมพันธ์มากขึ้น เช่น ออกแบบให้พบปะแบบเผชิญหน้า เพื่อทำความรู้จักกันก่อนอย่างน้อย 1 ครั้ง และควรออกแบบการเรียนตามความพร้อมของนักศึกษา ไม่ระบุวันอบรมเข้ม สอนเสริม หรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้เวลาตรงกัน

การกำหนดสัดส่วนห้องเรียนให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้สอนไม่สามารถโต้ตอบและติดตามการเรียนการสอนได้อย่างทั่วถึง การเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาในต่างประเทศ นักศึกษาในบางประเทศไม่สามารถเรียนออนไลน์แบบแผน ก2 และ ก3 ได้ จึงต้องเรียนแผน ก1 แทน เนื่องจากขาดอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนทำให้นักศึกษาไม่สามารถเรียนต่อได้

ออกแบบแผนการเรียน ก2 และ ก3 ให้แตกต่างกันอย่างชัดเจน และควรเตรียมพร้อมสถานที่และอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ เพิ่มจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบการเรียนการสอนออนไลน์ให้สอดคล้องกับปริมาณภาระงาน

2) ด้านวัฒนธรรมการวิจัย มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยตรวจสอบปริมาณภาระงานเพื่อให้สามารถแบ่งเวลาไปทำวิจัยได้ และควรกำหนด PA งานวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนให้ทำวิจัยและสามารถนำผลงานวิจัยไปปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ.

ควรจัดโครงการส่งเสริมการทำวิจัยโดยการอบรมให้บุคลากรทำวิจัยเป็น ตั้งแต่การพัฒนาหัวข้อวิจัย การเขียนความเป็นมาของปัญหา ไปจนถึงการสรุปผลการอภิปรายผล หรือจัดกลุ่มกันทำวิจัยในหัวข้อที่สนใจ และเพิ่มการให้รางวัลหรือค่าตอบแทนในการวิจัยในงานที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยได้

3) ด้านการบริการนักศึกษา มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยออกแบบการส่งเสริมนักศึกษาตามความพร้อม เช่น ออกแบบ walk in exam ตามความพร้อม หรือระบบเทียบเคียง สำหรับนักศึกษาที่มีความรู้เดิมหรือมีประสบการณ์ในวิชาชีพมาแล้ว สามารถใช้ระบบ fast track ให้กับนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ให้สมบูรณ์แบบ พัฒนาระบบคลังหน่วยกิตให้เสร็จโดยเร็ว มหาวิทยาลัยควรให้ข้อมูลผลการเรียนกลางภาค เพื่อนักศึกษาจะได้นำคะแนนมาปรับปรุง ตอนสอบปลายภาค และจะได้ปรับหรือวางแผนการเรียนในภาคการศึกษาต่อไป

เพิ่มแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษาพร้อมมีการแนะนำการใช้แหล่งข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับนักศึกษา ปรับปรุงระบบการทำงานที่ล้าสมัยที่ไม่ตอบสนองความต้องการ เพื่อให้นักศึกษาสามารถหาข้อมูลด้วยตนเองโดยไม่ต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ หรือจัดให้มีหน่วยงานกลางหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ตอบคำถามเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของคำถาม

4) ด้านความสามารถในการได้งานทำของนักศึกษา มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยร่วมมือกับภาครัฐบาลหรือเอกชนในการออกแบบการเรียนการสอนให้สามารถเรียบจบแล้วจะได้ใบประกาศนียบัตร (certificate) เพื่อต่อยอดการทำงานหรือนำไปสมัครสอบเพื่อเพิ่มค่างาน

ได้ ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนโดยอาจให้มีการเรียนด้วยตนเองในระบบ การศึกษาทางไกลเป็นวิชาบังคับที่ไม่เก็บหน่วยกิต หรือเพิ่มทักษะจากหน่วยงานภายนอก และออกแบบ การเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะตามความต้องการของหน่วยงาน

การกำหนดระดับทักษะให้สามารถเทียบเคียงกับหน่วยงานอื่น เช่น การพัฒนา มาตรฐานการทดสอบภาษาอังกฤษ STOU-EPT

1.5. นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัยมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมคุณภาพการประกัน คุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. และนำมาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.5.1 ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรดำเนินการ ดังนี้

1) จัดหา software สำหรับการเรียนการสอนทางไกล และพัฒนาผู้เรียน และบุคลากรให้สามารถใช้งานได้ และไม่ควรถูกปรับเปลี่ยน software บ่อย

2) จัดทำระบบการเรียนออนไลน์ให้เสถียร และมีอุปกรณ์ใช้ครบถ้วน

3) จัดการเรียนการสอนทั้งแบบออนไลน์และออนไซต์ที่ช่วยส่งเสริม ปฏิสัมพันธ์ของนักศึกษา

4) ปรับจำนวนนักศึกษาของ แผน ก2 ให้มีจำนวนต่อห้องไม่มากเกินไป ปัจจุบันกำหนด 50 คนต่อ1 ห้องเรียน และชุดวิชาทางด้านสถิติ วิจัย คณิตศาสตร์มีจำนวนนักศึกษา 35 คนต่อห้องเรียน ซึ่งมีจำนวนมากเกินไป ผู้สอนไม่สามารถโต้ตอบและติดตามการเรียนการสอนได้ อย่างทั่วถึง

5) ควรรายงานผลการเรียนกลางภาคแก่นักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้ นำ ค่ะแนมาปรับปรุง ตอนสอบปลายภาค และจะได้ปรับหรือวางแผนการเรียนในภาคการศึกษาต่อไปได้

1.5.2 ด้านวัฒนธรรมการวิจัย มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรดำเนินการดังนี้

1) ส่งเสริมการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนให้ทำงานวิจัย โดยกำหนด ให้เป็น PA ของแต่ละคน

2) ส่งเสริมการทำงานวิจัยเป็นกลุ่ม

3) มีระบบจูงใจบุคลากรให้ทำวิจัย เช่น เพิ่มการให้รางวัลหรือค่าตอบแทน ในการวิจัยในงานที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยได้

1.5.3 ด้านการบริการนักศึกษา มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรดำเนินการดังนี้

1) จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการศึกษา เช่น หนังสือ สื่อวีดิทัศน์ และวารสารอย่างพอเพียงเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้หรือทบทวนความรู้ภายหลังการเรียน หรือตาม ความสะดวก

2) จัดอบรมทักษะการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับนักศึกษาที่ยังไม่สามารถใช้ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ หรือใช้งานยังไม่คล่อง

3) จัดหลักสูตรอบรมทักษะสำคัญในการทำงานและการเรียน เช่น การใช้ Software ต่างๆ สำหรับนักศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนานักศึกษานอกหลักสูตร โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

4) มีระบบการทดสอบ Walk-in สำหรับนักศึกษาที่มีความรู้หรือประสบการณ์ดีแล้ว

5) พัฒนาระบบคลังหน่วยกิตให้เสร็จโดยเร็ว เพื่อให้นักศึกษาเทียบโอนหน่วยกิตได้

6) ปรับปรุงระบบการทำงานที่ล่าสมัย และส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถหาข้อมูลด้วยตนเองโดยไม่ต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ หรือจัดให้มีหน่วยงานกลางหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ตอบคำถามกับนักศึกษาเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของคำถาม โดยจัดให้มีระบบคัดกรองคำถามก่อน หากนักศึกษาไม่สามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง จึงจะสอบถามเจ้าหน้าที่ หรืออาจพัฒนาให้มี AI หรือ SIRI ก็ได้

1.5.4 ด้านความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรดำเนินการ ดังนี้

1) สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต หรือหน่วยงานที่มีการอบรมหรือพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในโลกยุคใหม่ เพื่อเป็นเพิ่มโอกาสในการดำเนินงานทำของนักศึกษา รวมถึงโอกาสในการเพิ่มพูนคุณวุฒิที่นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้จากหน่วยงานที่มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย

2) ออกแบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะตามความต้องการของหน่วยงาน และพัฒนานักศึกษาให้ทักษะศตวรรษที่ 21 โดยใช้การอบรมของมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานภายนอกที่มีความร่วมมือกัน หรือหน่วยงานที่จัดอบรมฟรี

2. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา ความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา และคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. ตลอดจนความสัมพันธ์และอิทธิพลของการรับรู้ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา ความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา ต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการสนทนา

กลุ่มบุคลากร และนักศึกษาเกี่ยวข้องข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการประกันคุณภาพ ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา ความสามารถในการดำเนินงาน ทำของนักศึกษา

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ สังเกตได้จากผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามที่พบว่ามีความเที่ยงสูง และมีความตรงเชิงโครงสร้าง ผ่านเกณฑ์ความตรงทั้งด้านความตรงเชิงลู่เข้า และความตรงเชิงจำแนก หลักฐานเหล่านี้บ่งชี้ว่า เครื่องมือมีคุณภาพด้านการวัดทางจิต ทำให้ข้อมูลที่ได้มามีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยได้อย่างน่าเชื่อถือ (Cronbach & Meehl, 1955)

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมีเป้าหมายเพื่อศึกษาการรับรู้และตรวจสอบว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีผลต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. อย่างไร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่พบว่า นักศึกษามีการรับรู้การทำงานของมหาวิทยาลัยทั้งด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา ความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา ระดับปานกลางถึงมาก เป็นข้อมูลที่จะช่วยสะท้อนให้มหาวิทยาลัยทราบว่าการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของมหาวิทยาลัยยังไม่มากเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งเป็นเพราะนักศึกษาเรียนผ่านระบบการศึกษาทางไกลที่ทำให้นักศึกษาขาดการมีประสบการณ์ทางตรงกับมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เพราะการรับรู้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในกลุ่มนักศึกษา (El-Kassem, 2020) ซึ่งจะช่วยให้แก่นักศึกษาสนใจเรียนกับมหาวิทยาลัยมากขึ้น

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง เพื่อตรวจสอบว่าการผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนักศึกษาต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. พบว่าการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอนออนไลน์ การบริการนักศึกษา ความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา มีผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. ยกเว้นด้านวัฒนธรรมการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ El-Kassem (2020) ที่พบว่าการรับรู้คุณภาพการศึกษา มาตรฐานการจัดการศึกษา ความสามารถในการมีงานทำ และสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีผลทางบวกต่อภาพลักษณ์หรือคุณภาพของมหาวิทยาลัย ส่วนผลการวิเคราะห์ที่พบว่าวัฒนธรรมการวิจัยไม่ส่งผลต่อคุณภาพการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ของ มสธ. นั้น อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเรื่องนี้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งเรียนจากเอกสารและสื่อผ่านระบบทางไกลที่เน้นการพัฒนาความรู้ ยังไม่มีประสบการณ์การทำงานวิจัย จึงทำให้รับรู้เรื่องการวิจัยของมหาวิทยาลัยไม่มากเท่าที่ควร

ผลการศึกษารั้งนี้ในภาพรวมสะท้อนว่ามหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนา ผู้เรียนได้สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่านักศึกษาจะชื่นชม การจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์ที่มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาที่ อยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัยและมีภาระงานมากและช่วยพัฒนาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในด้านความ ขยัน อดทน ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของนักศึกษา มสธ. แต่นักศึกษาบางส่วนยังมีปัญหาและ อุปสรรคในการเรียน โดยเฉพาะการเรียนออนไลน์ผ่าน Microsoft Teams ปัญหาที่พบเจอส่วนใหญ่ เป็นปัญหาด้านเทคนิคและการใช้เครื่องมือของ Microsoft Teams การจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ การใช้ Microsoft Teams ก่อนการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะเบื้องต้นของ นักศึกษาก่อนที่จะเข้าเรียนในระบบออนไลน์ นอกจากนี้บุคลากรและนักศึกษา มสธ. มีข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของ มสธ. ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรมการวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา กล่าวโดยสรุป คือ การเรียนการสอนออนไลน์ควรใช้เทคโนโลยีการสอนทางไกลที่นักศึกษาเข้าถึงได้และเสถียร มีการ จัดการเรียนการสอนที่ออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์มากขึ้นโดยคำนึงถึงสัดส่วนนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน จัดสรรบุคลากรสำหรับการดำเนินการจัดการสอนออนไลน์ให้เพียงพอ พัฒนาระบบสนับสนุนนักศึกษา ให้เข้าถึงง่าย รวดเร็ว ที่ช่วยเหลือนักศึกษาทุกกลุ่มตามความต้องการ มีระบบการพัฒนางานวิจัยของ มหาวิทยาลัยทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณ และการส่งเสริมสนับสนุนที่ดี ในด้านการส่งเสริมการมีงานทำ ของนักศึกษา มีข้อเสนอว่าควรพัฒนาสมรรถนะการทำงานของนักศึกษาให้พร้อมต่อการทำงาน มีระบบการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา ตลอดจนสร้างความร่วมมือและ เครือข่ายกับรุ่นพี่และหน่วยงานนอกมหาวิทยาลัยเพื่อเพิ่มโอกาสในการดำเนินงานทำของนักศึกษา ซึ่งข้อเสนอแนะเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา มหาวิทยาลัยควรนำข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปพิจารณา ดำเนินการเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยได้ข้อเสนอแนะรอบด้านจากบุคลากรทั้งสายวิชาการ และสายสนับสนุน รวมถึง ความคิดเห็นจากนักศึกษา ข้อเสนอแนะครอบคลุมด้านด้านการเรียนการสอนออนไลน์ วัฒนธรรม การวิจัย การบริการนักศึกษา และความสามารถในการดำเนินงานทำของนักศึกษา หน่วยงานของ มหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในด้านเหล่านี้ควรใช้ข้อมูลนี้ปรับปรุงการทำงาน โดยเฉพาะ ด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ดังต่อไปนี้

3.1.1 มหาวิทยาลัยควรจัดหาอุปกรณ์และสื่อการศึกษาให้เพียงพอ มีความพร้อมสำหรับการจัดการศึกษา และไม่ควรเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีบ่อย

3.1.2 มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบการเทียบโอนหน่วยกิต เพื่อรองรับการดำเนินงานตามนโยบายการเทียบโอนหน่วยกิตของกระทรวงวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนไทย

3.1.3 มหาวิทยาลัยควรพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพและสมรรถนะในด้านทักษะต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการทำงานในสังคมยุคดิจิทัล ที่ต้องอาศัยทั้งความรู้และทักษะศตวรรษที่ 21

3.1.4 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการได้งานทำของนักศึกษา โดยสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรวิชาชีพเพื่อเพิ่มโอกาสในการได้งานทำของนักศึกษา

3.1.5 มหาวิทยาลัยควรดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาได้ทราบ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์และการเพิ่มจำนวนนักศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้พบว่า การรับรู้ด้านการเรียนการสอนออนไลน์ การบริการนักศึกษา และความสามารถในการได้งานทำของนักศึกษาส่งผลต่อการรับรู้คุณภาพของมหาวิทยาลัย แต่การรับรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างปานกลาง ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการรับรู้ที่ดีของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยควรมีการทำวิจัย ดังนี้

3.2.1. การวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการรับรู้ที่ดีของนักศึกษา ซึ่งจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และการคงอยู่ของนักศึกษา

3.2.2 การศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ของนักศึกษาตามระดับการศึกษา เพื่อให้เข้าใจการรับรู้ของนักศึกษาให้ชัดเจนมากขึ้น และจัดการศึกษาและบริการการศึกษาให้สอดคล้องกับกลุ่มนักศึกษากลุ่มต่างๆ